

et Spørgsmaal, om Forældrenes borgerlige Erhverv, og i de allerfleste Tilfælde besvares Spørgsmaalet paa denne Maade: Forældrenes borgerlige Erhverv Landbrug, hans økonomiske Vilkaar nogenlunde gode. Men om dette dækker over en mindre eller en større Landbruger, kan man ikke se, og det ved det ærede Medlem heller ikke.

Naar det ærede Medlem dernæst sagde, at min Partifælle, Formanden for de samvirkende jyske Husmandsforeninger, fuldstændig har taget Afstand fra mig, saa er dette en lille Smule letsindig Omgang med Sandheden. Hvis det ærede Medlem vilde sige den fulde Sandhed, vilde han have sagt, at i Jordlovsudvalgsrådet den 20. December gav Kr. Johansen Tilslutning til de 8 000 Kr. og udtalte, at han havde gjort det tidligere, men han udtalte ogsaa sin Tilslutning til den Fremstilling, jeg havde givet; og foruden Kr. Johansen gav Kontorchef Buchwald mig fuldkommen Tilslutning til, at jeg havde taget Forbehold. Da det ærede Medlem kom ind paa dette Forhold, synes jeg, at det, efter hvad der skete ved første Behandling, havde været hans Pligt at sige dette.

Jeg maa udtale som min Opfattelse, at disse Love er og mere og mere bliver Gaardmandslove, det er den almindelige Opfattelse omkring i Landarbejderkredse. Hvis de Herrer vil følge med mig en Tur igennem Jylland, skal De se, hvorledes alle de gamle Statshuse lidt efter lidt bliver befolket fra Gaardene. Og det er ganske naturligt, fordi den økonomiske Forskydning har medført, at økonomiske Gaardmændenes Børn tidligere, naar de havde 10 000—12 000 Kr. at sætte Bo for, kunde købe sig en Gaard, kan de nu kun faa et Statshus for den samme Sum; og saa glider de derind, og Husmændenes og Landarbejdernes Børn gaar ind til Byerne og forøger de arbejdsløse Rækker. Under disse Forhold er det, vi siger, at naar Staten bevilger Millionbeløb, skal de først og fremmest komme dem til gode, der kun har lidt i Forvejen, og ikke dem, som har en betydelig Formue.

Niels Frederiksen: For Sagens Skyld tror jeg, det er bedre at kalde den dygtige og velegnede frem end at opholde sig for stærkt ved, om han er født i en Gaard eller i et Hus; jeg er overbevist om, at det tjener baade vort Land og Sagen bedst. Det ærede Medlem Hr. Olufson har ikke Ret i den Paastand, at man ikke kan se, fra hvilken Samfundsklasse vedkommende Ansøger er, fordi der paa Skemaet staar: Landbrug. Herudover staar der i Daabsattesten, som

medfølger Andragendet, hvem Forældrene er; man kan altsaa udmærket godt se, om han er født i en Gaard eller i et Hus. Jeg fastholder stadig, at jeg ikke har sagt for meget, naar jeg siger, at de $\frac{9}{10}$ af Ansøgerne, som kommer ind i Statshusmandsbrugene, stammer ikke fra Gaardmandshjem. Det er imidlertid ikke Kærnen i Sagen, det, det gælder om, er, at man forsøger at udstykke saaledes, at man aflaster Spændingen paa Arbejdsmarkedet ved at oprette disse Hjem for de i vort Folk dertil bedst egnede. Hvad skal Byarbejderne sige, som ikke kan komme ind under denne Lov? Hvorledes vil man som Rigsdagsmand stille sig overfor en Formersvend, som kommer og siger: Kan jeg ikke faa en halv Snes Tusind Kroner af Statskassen? jeg vil gerne starte en Forretning, men jeg er fattig, og kan ikke gøre det for egne Midler, og Staten maa jo have lige saa stor Pligt til at hjælpe mig som Landarbejderen. Man maa svare: Der er ikke Lovhjemmel derfor, Staten evner ikke at hjælpe, dens Midler slaar ikke til.

I Øjeblikket er Forholdet for dem, som gaar ind under Statshusmandslovens Vilkaar, dette, at de faar en stærk Begunstigelse i Forhold til dem, som skal starte under det frie Markeds Forhold. Naar henses til den i det frie Marked gældende Pris paa Jord, som adskiller sig saa stærkt fra den, der fastsættes af de offentlige Myndigheder, faar de, som gaar ind under Loven af 4. Oktober 1919, en Lød 4 000 Kr. under den Pris, til hvilken man kan købe tilsvarende Jord noget Sted i Danmark, dernæst et Byggelaan, som for Tiden er paa 12 000 Kr., udbetalt til fuld Værdi mod en Forrentning af $4\frac{1}{2}$ pCt. af de første 6 000 Kr., dernæst gratis alle Adkomstdokumenter udfærdiget, Tinglæsningsfrihed og Stempelfrihed, intet Kurstab; de har kun at betale et Udstykningsonorar til Landinspektøren. Hvis man gør det hele op under Hensyn til de nuværende Pengeforhold og Jordpriserforhold, vil hver enkelt, som kommer ind under Loven af 4. Oktober 1919, faa en Særbegunstigelse paa omkring 10 000 Kr. i Forhold til andre, som maa købe i det frie Marked. Saa er det, jeg siger, at vi maa prøve paa at lægge Statens Haandsrækning saaledes, at den virkelig er rigtig og retfærdig afstemt efter Forholdene, som de er nu; og det er ud fra denne Grundbetragtning, vort Parti siger, at vi maa prøve paa at tage disse Forhold med i Betragtning og skaffe Mulighed for, at Udstykningen foregaar til de bedst egnede og til de flest mulige til Gavn ogsaa for Arbejderklassen i vort Folk. Thi det kan man aldrig